

ARBOG FOR
ARBEJDERBEVÆGELSENS
HISTORIE 1
1971

Redaktionskomité:

DORRIT ANDERSEN

GERD CALLESEN

HANS-LUDVIG EWERMANN

HANS FLUGER

LEIF LARSEN

Vagn O. Nielsen
1971

ÅRBOG FOR
ARBEJDERBEVÆGELSENS
HISTORIE 1

1971

*Udgivet af
Selskabet til forskning i
arbejderbevægelsens
historie*

FREMAD

Årbog for Arbejderbevægelsens
historie 1

© Selskabet til forskning i
arbejderbevægelsens historie 1971

Bogen er sat med Baskerville
og trykt i Gentofte Bogtrykkeri
Printed in Denmark 1972

ISBN 87 557 0284 8

Redaktionskomiteen er interesseret i
medarbejde fra læsernes side og opfordrer
til indsendelse af manuskripter
eller forslag til sådanne til:

„Selskabet til forskning i
Arbejderbevægelsens historie“,

eller til redaktionskomiteens sekretær,
arkivar Dorrit Andersen,
Bjergholt 28, 6200 Åbenrå

Indhold

Willy Markvad: Arbejderforeninger i Danmark 1848-1871	7
Karin Sandvad: Den kvindelige fagbevægelse i København 1870-1900	46
Rosa Luxemburg om den polske partisplittelse i 1911-1913. To breve til Th. Stauning	94
Mødet i Tømmerkroen den 15. oktober 1871	113
Louis Pios valgopstilling 1872	119
Anmeldelser	122

Dorrit Andersen: Århus under storlockouten, Jens Frese. – Kaj Moltke: Stalins gengangere, Hans-Ludwig Evermann. – Carl Heinrich Petersen: Danske revolutionære, Dorrit Andersen. – Per Salomonsson: Sovjetunionens historie 1917-1967, Bent Jensen. – Ursula Schmiederer: Die Sozialistische Volkspartei Dänemarks – Eine Partei der neue Linken, Per Salomonsson. – Peter P. Rohde: Midt i en ismetid, Hans Kirchof. – Jens Bladt: Alsiske minder, Ib Gejl. – Jens Bladt: – og så blev jeg folketingsmand, Ib Gejl. – Jens Otto Krag: Ung mand fra trediverne, Gerd Callesen.

Indledning

Denne bog er det første håndgribelige resultat fra Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie, der blev stiftet den 4. december 1970 med det formål at fungere som forum for de mange, der er interesserede i arbejderbevægelsens historie.

Arbejdet inden for dette væsentlige forskningsområde har i Danmark levet en skyggetilværelse, hvor både kommunikation forskere og interesserede indbyrdes og udadtil mod offentligheden i mange henseender har været utilstrækkelig.

Denne tilstand er af mange blevet betragtet som beklagelig, især på baggrund af den forsknings- og udgivervirksomhed, der i udlandet i de senere år er udfoldet inden for dette og beslægtede emner.

Initiativtagerne til Selskabet mener, at en lignende interesse findes i Danmark, og at en efterhånden meget påkrævet forskningsindsats tjenes bedst ved en forening, hvis formål det er at stimulere og kanalisere forskning samt formidle dennes resultater til en videre kreds.

Som det vil ses af indholdsfortegnelsen til denne bog behandles de to hovedartikler forløberne for den organiserede arbejderbevægelse og aspekter af dennes første udvikling – et emnevalg der synes naturligt i Socialdemokratiets hundredeår. Senere årbøger vil tage andre sider af arbejderbevægelsens udvikling op, og det er vort håb, at også kulturhistoriske, sociologiske, psykologiske og andre arbejder inden for arbejderbevægelsens historie vil kunne findes her.

Når selskabet har ment, at tiden var moden til at påbegynde udgivelse af Å.f.A.H. skyldes det, at interessen nu synes at have den nødvendige bredde og dybde.

*Bestyrelsen for
Selskabet til Forskning i Arbejderbevægelsens Historie*